Ivalo / Inari rokkia 1970-luvulta 2010-luvulle

Tämän sukupuun tekeminen lähti liikkeelle siitä, että sain käsiini *Ivalon Ihmeitä – Rockmusaa kellareista ja keikoilta 1980-2014* kokoelma-LP:n. Se oli koonnut Ivalon kunnan nuorisosihteeri **Seppo Körkkö** ja sen mukana oli kahdeksan sivuinen vihko joka esitteli bändit ja lyhyesti Ivalon rockin tekemisen ympäristönä. Paljon kiteytyy Körkön teksti kappaleeseen: ”Ivalo ja Inari on metkaa seutua, jossa bändejä on riittänyt koko ajan. Muutosta on ollut: ennen bändejä oli enemmän ja ne elivät pidempään. Niin pitkään kun oli lähdettävä. Pohjoisen nuori matkustaa väistämättä: 1980-luvulla rumpalit muuttivat Ruotsiin töihin, sittemmin koko bändi opiskelemaan muualle.” Alkoi kiinnostaa kuinka noin syrjäisessä paikassa homma toimi. Päätiin ottaa yhteyttä Körkköön, mutta surukseni huomasin, että hän oli kuollut syyskuussa 2018. Kun hiukan tilannetta mietin, niin päätin tehdä tämän sukupuun Körkön muistolle, miehelle josta en tätä ennen tiennyt mitään.
Sukupuun rajaushan on ollut, että bändin pitää olla levyttänyt. Tuo kriteeri toteutuu usean tämän sukupuun bändin osalta sillä, että ne ovat saaneet biisin tuohon Ivalon Ihmeitä kokoelmalle. **Populapista** (https://populappi.rovaniemi.fi/) löytyi muutama bändi lisää, kokoelmat *Lappi Rock 1* ja *Lappi Itsenäiseksi Mixtape Volume 1* auttoivat eteenpäin ja oma lähdearkisto antoi bändin lisää sekin. Sukupuu yltää nykypäivään, mutta niin että bändin on pitänyt perustaa viimeistään 2010.
Angelin Tyttöjä lukuun ottamatta nämä bändit eivät ole yleisesti merkittäviä, mutta soittajilleen ne ovat olleet henkireikä ja mahdollisuus olla osa rockin voimaa ja toteuttaa itseään. Kokoonpanot eivät varmaankaan ole täydellisiä; ne ovat etupäässä bändien levyttäneiden versioiden kokoonpanoja. Normaalisti kokoonpanon perässä on toimintavuodet, nyt jos kokoonpanon perässä on vain yksi vuosi, niin se on äänitysvuosi. Uskoisin tuon tässä tapauksessa riittävän. Sukupuun tekemisen myötä selvisi sekin, että Körkkö oli toki vaikuttanut bändien mahdollisuuksin paljon nuorisosihteerinä ja kirjoittanut levyn oheisvihon esipuheen, mutta nauhat ja varsinaisen työn levyn eteen oli tehnyt **Timo Rehtonen**, joka on soittanut useassa mainitussa bändissä. Olkoon tämä sukupuu on kunnianosoitus Körkölle, Rehtoselle ja kaikille pikkupaikkakunnille sekä niiden tuhansille bändeille, jotka tietävät että ”rock’n’roll on täällä pirun harvinaista”, mutta tekevät oman osuuteensa tehdäkseen sitä tunnetummaksi.

Cognac (1980)

Vivo Savolainen (basso), Veijo Kusmin (rummut), Tapio Olli (kitara), Pentti Kusmin (kitara)

Cognac on Hermitsin ohella toinen niistä bändeistä joista tässä esiteltävien Ivalo-rockin soittajien tarina alkaa. Yhtye äänitti kelanauhurilla instrumentaalipop kappaleen *Happy Day* Jari Korhosen autotalissa ja tämä biisi päätyi paitsi johonkin YLE:n nuorten ohjelmaan soitettavaksi niin myös *Ivalon Ihmeitä* kokoelma LP:lle.

Allan Palokangas Gentlemen #1 (1982-1985?)

Jarmo Siiviikko (kitara), Pentti Kuismin (rummut), Veijo Kusmin (basso), Allan Palokangas (kitara, lajulu)

Allan Palokangas Gentlemen perustettiin 1982. Yhtye oli Kuisminin veljesten bändi Cognacin jälkeen, mutta nyt Veijo oli vaihtanut rummut bassoon. Rumpaleita yhtyeellä oli useamikin alkuvaiheessa. Yhtye pääsi sukupuun kokoonpanolla #2 *Lappi Rock 1* kokoelma LP:lle vuonna 1986 biisillä *Woman Won't You Come Back Home*. Kappale äänitettiin Rovaniemellä Studio Alassa. Yhtye oli tuolloin Suomen pohjoisin levyttämään päässyt yhtye. Sen musiikki otti vaikutteita niin ZZ Topilta ja Lynyrd Skynyrdiltä. Buck Allen Poe oli Ivalon lukiossa vaihto-oppilaana ollut opiskelija.

Allan Palokangas Gentlemen #2 (1985?-1987?)

Allan Palokangas (kitara, laulu), Buck Allen Poe (rummut), Veijo Kusmin (basso), Pentti Kusmin (kitara)

Wristshakers (Rovaniemi)

Olli Harju

Banjocasterilta löytyy biisi *Missisippi Woman Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalta ja oheisviho kertoo: ”Altipen (Allu-Timo-Pentti) ja Spinning Wheelsin perustajajäsen Allan Palokangas alkoi kiinnostua jo teinivuosinaan yhä enemmän kantrista. Tämän Ivalojoen rannalla vuonna 1977 aloitetun sävellyksen Palokangas viimeisteli vuosia myöhemmin oululaisen Banjocaster-yhtyeensä kanssa.”
Mutta aloitetaanpa alusta: tämä Outlaw country soittava yhtye perustettiin 1997 Palokankaan toimesta Oulussa, eli tuo Ivalo kytkentä on aika heikko. Aluksi soitettiin harvinaisempi tyylin coverbiisejä, mutta pian alkoi synty myös omaa materiaalia. Ensimmäinen neljän biisin yhtyeen nimeä kantanut CD-EP ilmestyi vuonna 1998. Seuraava samoin neljän biisin CD-EP *Seen the River Flow* tehtiin kokoonpanolla kaksi. Vuonna 2006 ilmestyi täyspitkä *Live*, joka äänitettiin ravintola Tervasoihdussa kokoonpanolla kolme. Viimeinen havainto yhtyeestä on esiintyminen vuoden 2014 Oulu Pop History -konsertissa.

Banjocaster #1 (1997-1999)

Olli Harju (kitara, basso), Janne Maunu (basso), Veijo Buska (rummut), Allan Palokangas (kitara, banjo), Leila Kuivalainen (viulu, koskettimet)

Banjocaster #2 (1999-2005)

Olli Harju (kitara, basso), Tuomo Koivula (basso), Veijo Buska (rummut), Allan Palokangas (kitara, banjo), Marianne Halonen (viulu), Kimmo Kontio (slide-kitara)

Banjocaster #3 (2006->)

Olli Harju (kitara, basso), Tommi Salmela (basso, mandoliini), Joonas Salmela (rummut), Allan Palokangas (kitara, banjo), Elina Pesonen (viulu, laulu), Markku "Max” Perälä (koskettimet)

Edorf syntyi Pohjois-Norjan Båtsfjordissa ja vietti nuoruutensa Ivalossa. Vuosituhannen vaihteessa Edorf löysi hip hopin. Vuonna 2003 hän osallistui voitti Rapin Suomenmestaruuskisoihin ja voitti sen. Ensilevy *Näkijä* EP julkaistiin vuonna 2006, samana vuonna julkaistiin myös *Musta Lammas* -mixtape. Edorf vaikutti myös Lappi Itsenäiseksi -possessa, jolta ilmestyi vuonna CD *Lappi Itsenäiseksi - Mixtape Volume 1* vuonna 2006. Edorf muutti vuonna 2007 Ivalosta Tampereelle. Edorfin ensimmäinen studioalbumi Yön elonkorjuu ilmestyi 2011. Hän kuoli synoviaaliseen sarkoomaan maaliskuussa 2015 ollessaan 29-vuotias. Ennen kuolemaansa Edorf oli ehtinyt äänittää toisen albuminsa, joka julkaistiin hänen kuolemansa jälkeen vuoden 2016 kesällä nimellä *Varjojen piiri.*

Edorf (2000-2015)

Frode Erik Ingebrigtsen (räp)

Malpracticen linja selviää jo yhtyeen nimestä, eli pubrockia tässä väännetään ja *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalla käsittelyn kohteena on **Dr. Feelgoodin** tunnetuksi tekemä, mutta **Bo Diddleyn** ensimmäisen levyttänyt *I Can Tell*. Levyn versio on äänitetty livenä Ivalon urheilutalolla järjestetyssä nuorisotapahtumassa. Yhtyeessä soittava Georges Apostolakis on nimestään huolimatta kemijärveläinen. Myöhemmin yhtyeessä kävi soittamassa useampikin basisti.

Malpractice (2009)

Jarmo Siivikko (kitara, laulu), Georges Apostolakis (kitara, laulu), Markku Pyykkönen (rummut), Heikki Alalouko (laulu)

Amoc (1997->)

Mikkâl Antti Morottaja (räp)

Amoc on vuonna 1984 syntyneen Mikkâl Antti Morottajan taiteilijanimi, joka on lyhenne sanoista Aanaar master of ceremony. Hän aloitti räppäämällä suomeksi vuonna 1997, mutta siirtyi myöhemmin inarinsaameen. kappale *Val moonâm taan čoođâ* eli *Viel’ meen tämän läpi* oli ensimmäinen inarin-saamenkielinen rap-kappale. CD-single *Šaali* ilmestyi vuonna ja CD *Amok-kaččâm* vuonna 2007. Albumilla on mukana myös muun muassa **Wimme**. Amoc on tehnyt yhteistyötä myös muiden Lappilaistaustaisten räppärien kanssa kuten **Hannibalin & Soppa** ja **Ezkimo**. Amoc esiintyy lähinnä Pohjois-Suomessa ja Norjassa.

Ambassa (2000-2009)

Eldinho (MC), Nit Lang (MC), Neuvos (MC)

Ambassa on Ivalosta lähtöisin oleva kolmihenkinen hip hop -yhtye. Yhtyeen ensilevyn *Valtakausi* julkaisi Johanna Kustannus 2007. Albumilta julkaistiin promosingle *Valtakausi 2005*. Ambassa on räpännyt *Lappi itsenäiseksi vol. 1 mixtapella* (2006), jolla sen jäsenet esiintyvät eri kokoonpanoissa muiden lappilaisten räppärien kanssa kuten **Hannibal, Soppa, Ezkimo, Edorf, Amoc**, jne.

Hermit (1980)

Markku Markkanen (rummut), Timo Rehtonen (kitara), Kaarlo Mehtäjärvi (kitara, laulu), Jari Korhonen (basso)

Hermit syntyi Rehtosen ja Mehtäjärven jammailun pohjalta. Rumpaliksi tuli Savosta Ivaloon muuttanut Markkanen. *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalla on yhteen versio **Neil Youngin** biisistä *Ohio*. Kokoelman oheisvihkonen kertoo: ”Ohio soi radion lisäksi hyvin usein Ivalon lukion aamunavauksessa, koska englanninkielenopettaja Heli Tervo oli kappaleeseen mieltynyt."

Jorma Lehtola kertoo kirjassa *Laulujen Lappi – tarinoita haavemaasta* Benedixistä: "Ivalolaisten Bendix tunnettiin rajuna rautalankabändinä aikana, jolloin rautalanka oli äärimmäisen epämuodikasta. Kun **Agents** oli ensimmäistä kertaa Ivalossa, niin nehän oli lentää persiilleen, kun lämmittelybändi soittaa ne melkein suohon." *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalla oleva biisi *Lapin Tango* äänitettiin 1988 Ylen Saamen Radion studiossa. Äänittäjä Juha Ahvonen oli pyytänyt soittajilta ”jotain lappilaista” ja Portti sovitti nopeasti Monosen tangon rautalankamuotoon. Yhtye perustetiin niinkin aikaisin kuin 1977 ja on jatkanut samalla kokoonpanolla ainakin vuoteen 1996, jolloin 20-vuotisesta taipaleesta oli juttu Lapin Kansassa.

Bendix (1977-199?)

Jari Korhonen (basso), Pentti Harinen (rummut), Aimo Vähärautio (kitara), Juha Portti (kitara, laulu)

Tyly Kohtalo (Jyväskylä)

Angelin kylästä (kuuluu Inarin kuntaan kuten Ivalokin) kotoisin olevien sisarusten Ursula ja Tuuni Länsmanin artistiura alkoi Riutulan lapsiryhmässä. Angelin Tytöt muotoutui trioksi Ulla Pirttijärven liityttyä bändiin 1989. Angelit Tytöt esittivät saamelaispohjaista world musiciä – saamleispohjaisiin joikuihin yhdistettiin sähköistä sointia. Ensimmäinen albumi *Dolla* ilmestyi vuonna 1992 ja oli maailmaanlaajuinen menestys. Se nousi yhdeksänneksi Euroopan maailman musiikkilistalla.
Ulla kuitenkin jätti yhtyeen levyn ilmestymisen jälkeen ja siirtyi soolouralle. Hänen tilalleen tuli kitaristi-laulaja Alfred Häkkinen. Uudella kokoonpanolla ilmestyi albumi *Giitu* vuonna 1993 ja kaksi vuotta myöhemmin *Skeaikit*. Vuonna 1997 nimi lyheni muotoon Angelit. Vuonna 1999 ilmestyi pitkäsoitto *Mánnu*.
Angelin tytöt oli aloittanut yhteistyön **Waltari**-yhtyeen kanssa jo vuonna 1994 jolloin he vierailivat Waltarin levyllä *So Fine!* ja seuraavana vuonna *Big Bang* levyllä. Vuonna 2000 oli vuorossa Waltarin ja Angelin yhteislevy *Channel Nordica*. Alfred Häkkinen vierailee vielä tällä levyllä, mutta ei ole enää Angelit yhteessä.
Angelin toistaiseksi viimeisin albumi on vuonna 2003 ilmestynyt *Reasons*, joka on musiikillisesti monipuolisempi laajentuen ambienttiin ja drum'n'bassin.

Angelin Tytöt #1 (1989-1992)

Ulla Pirttijärvi (laulu, perkussiot), Tuuni Länsman (laulu, perkussiot), Ursula Länsman (laulu, perkussiot)

Soolo

Erottuaan Angelin Työtöistä Ulla Pirttijärvi aloitti varsin menestyksekkään soolouran. Hän on tehnyt neljä albumia: *Hoŋkoŋ dohkká* (1996), *Ruošša eanan* (1998), *Máttaráhku askái* (2002) ja *Áibbašeabmi* (2008). Lisäksi hän vieraillut norjalaisen **Frode Fjellheimin, Rinneradion** ja **Wimme** Saaren levyillä.
Pirttijärven nykyinen yhtye on vuonna 2009 perustettu **Ulda.**

Angelin Tytöt #2 (1993-1997)

Tuuni Länsman (laulu, perkussiot), Ursula Länsman (laulu, perkussiot), Alfred Häkkinen (laulu, kitara)

Angelit #3 (1993-2000)

Tuuni Länsman (laulu, perkussiot), Ursula Länsman (laulu, perkussiot), Alfred Häkkinen (laulu, kitara)

Angelit #4 (2000->)

Tuuni Länsman (laulu, perkussiot), Ursula Länsman (laulu, perkussiot)

Oxfam (1982-199?)

Tapio Kyrö (laulu), Pentti Kusmin (kitara), Timo Rehtonen (kitara), Sauli Pätilä (basso), Markku Pyykkönen (rummut)

"Tuulahduksen raskaammasta rockista toi Oxfam-yhtye, joka pani salin lattiat tärisemään ja vanhemman konserttiyleisön puistelemaan hieman päätään," raportoi Pohjolan Sanomat 15.11.1983 Oxfarmin keikasta. Varsin pätevää hardrockia *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalla oleva *Don’t Try to Hide* onkin. Se äänitettiin vuonna 1989 neliraitakasettinauhurilla. Yhtye koottiin uudestaan 2000-luvulla nimellä Oxfam I.L.Y. (katso alemmaksi)

Oxfamilaisista Kyrö, Pyykkönen ja Kusmin jatkoivat yhteistä musisointiaan vielä Rehtosen ja Päntilän muutettua muille paikkakunnille. Vuonna 1996 yhtye äänitti omaa nimeään kantaneen viiden biisin omakustanne CD_EP:n Rovaniemellä Studio-Selessä. Lapin Kansa raportoi 21.2.1996 levystä: "Ivaloa kotipaikkanaan pitävä rock-yhtye Decharisma julkaisee ensimmäisen cd-levynsä. Maksisingle sisältää viisi kappaletta, joista löytyy jokaisen yhtyeen jäsenen sävellyskynän piirtoja."

Decharisma (1990-luku)

Markku Pyykkönen (rummut), Pentti Kusmin (basso), Tapio Kyrö (laulu), Timo Rehtonen (kitara)

Canto Cocktail

Heikki Alalouko

Peyton Place (Rovaniemi)

Jarmo Saitajoki

Wristshakers (Rovaniemi)

Pepe Petranen

Astman Brothers (1996->)

Pepe Petranen (rummut, laulu), Jarmo Saitajoki (kontrabasso), Hannu Mikkola (saksofoni), Timo Rehtonen (kitara)

Populappi sijoittaa Astman Brothersin Rovaniemelle, mutta *Ivalon Ihmeitä* kokoelman oheisvihkonen löytää riittävästi Ivalo kytköksiä ja kertoo yhteyestä näin: ”Astman Brother sai nimensä, kun Allan Palokankaan, Timo Rehkosen ja Jarmo Siivikon luotsaama Kickel’s Blues Bandin rovaniemeläisversio keikkaili Saariselällä. Bändin jäsenistä osa halusi savuttoman huoneen, jolloin Siivikko tokaisi vastaanottovirkailijalle: ”Näille Astman Brotherseille on saatava oma huone.” Nimi jäi elämään – tosin nimen syntyhistoriasta orkesterilla itsellään on hieman eri käsitys. Joka tapauksessa silloisen Kickel’s Blues Bandin jäsenet Rehtonen ja Petranen perustivat orkesteri, joka soittaa ”rock’n’rollia ajalta ennen rock’n’rollia”. Jo ivalossa asuessaan jonkilaista jatsinsoittoa hapuillut Rehtonen ja Sallassa iloisia swingssäveliä lammaspaimenessa hyräillyt Petranen saivat näin alustan toteuttaa musiikillisia ambitioitaan.” Kahden omakustanne CD:n *Boot Tah La Zah* (1998) *ja Lookin' For Joe* (2005) lisäksi Astman Brothersin saavutuksiin kuuluu 12 keikkaa saman päivän aikana Rovaniemellä. *Boot Tah La Zah* albumin nimibiisi löytyy myös *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalta.

Macho Chicken (2000-2009)

Timo Rehtonen (kitara, basso, koskettimet), Tapio Kyrö (laulu, rummut, ohjelmointi)

Ivalon Ihmeitä -kokoelmalla on Macho Chickenin omintakeinen popkappale *Be Miself*, joka äänitettiin yhteen perusmisvuonna 2000. Oheisvihkonen kertoo yhteestä näin: Macho Chicken oli Kyrön ja Rehtosen Decharisman jälkeinen projekti, jossa lauluja sävellettiin ja äänitettiin valmiiksi periaatteella ”kossupullo ja kappale”. Näiden kosteiden iltojen antia taltioitui yllättävän paljon digitaaliseen muotoon.”

Dave Lindholm & Jarmo Saitajoki

Wristshakers (Rovaniemi)

Yki Zimmermann

Yki Zimmermann (2001)

Yki Zimmermann (laulu), Markus Pyykkönen (rummut), Timo Rehtonen (muut soittimet)

Yki Zimmermann on Rovaniemeläinen muusikko, jonka bändihistoria on varsin mittava: Aivoproteesi, Beautiful Thing, Death Disco, Karu Selli, Wristshakers ja Yki Z & Ystävät. Vuonna 2001 hän teki omakustanne CD-singlen Edestakaisin / Elina, joka on varsin pätevää Suomirockia. Singlen eka raita päätyi Ivalon Ihmeitä kokoelmalla, joka valottaa Ivalo-kytkentää näin: ”Rovaniemeläinen laulaja ja lauluntekijä Yki Zimmermann on tässä kappaleessa täysin ivaloiskompin varassa. Zimmermannin levyä tuottanut Rehtonen nimittäin äänitti ensin Ivalon lukion ala-aulassa Pyykkösen soittamat rummut kahdelle dat-nauhurille ja yhdelle minidisc-soittimelle. Koottuaan rummut myöhemmin studiossa kuudelle erillisille raidalle, Rehtonen soitti päälle loput soittimet.”

Jacques Daniels Project (2003->)

Jouko Isokangas (basso), Hannu Mikkola (saksofoni), Timo Rehtonen (kitara), Sami Enbuska (rummut), Jaakko Niemi (kitara), Jaana Isokangas (laulu), Katja Auvinen (laulu), Jari Karjalainen (laulu, koskettimet)

Jari Karjalainen perusti Jacques Daniels Projectin projektisi vuonna 2003. Yhtye kutsuu itseään edelleen projektiksi, vaikka on toiminut bändinä jo pitkään. Se soittaa progea, johon se yhdistelee monia tyylilajeja popista, kantriin ja grungeen. Lueteltu kokoonpano syntyi 00-luvun lopulla, kun projekti asettautui Rovaniemelle – bändin Ivalolaisuus jää hiukan mysteeriksi lukuun ottamatta muutaman soittajan Ivalo-taustaa, mutta otetaan se tähän sukupuuhun mukaan kun on tuolla *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalla. Kokoelmalla on vuonna 2014 äänitetty *Back To Last Summer*. Yhtye on tehnyt kolme albumia, kaksi ensimmäistä omakustanteena ja viimeisen Eclipse Musicille. CD:t ovat: *The First Impressions* (2009), *...are we there yet?* (2016) ja *Distance* (2021)

Armatsalo Liikkeellä (2000-2009)

Timo Rehtonen (kitara), Ari Mikkola (basso), Raimo Palmu (rummut), Jukka Huovinen (kitara, laulu)

Jukka Huovinen on kotoisin Ivalon Pottuperältä ja musiikin tekeminen aloitettiin Ivalossa, mutta Armatsalo Liikkeellä –yhtyeen toiminta alkoi varsinaisesti kuin Huovinen ja Ari Mikkola muuttivat Rovaniemelle. Yhtye soittaa melodista poppia ja se teki yhden omakustanne CD:n *Korppi* vuonna 2001, sillä oleva *Taistelukentät* löytyy myös *Ivalon Ihmeitä* -kokoelmalta. Lapin Kansassa Rehtonen kuvasi yhtyeen musiikkia 2002 näin: "Pohjoisen suossa on perustamme. Sieltä löytyvät melodiat ja epämelodiat, rytmi ja rytmittömyys.”

Oxfam I.L.Y. (2019)

Timo Rehtonen (kitara), Markku Pyykkönen (rummut), Tapio Kyrö (laulu)

1980-luvulla vaikuttanut Ofam koottiin uudestaan 2010-luvulla lopputiitteellä I.L.Y. 2019 se sai aikaiseksi progesävytteisen CD-singlen *Victims Of Words / Keep Out The Hate. Victims Of Words* biisisä yhtyettä auttava Tatu Kantomaa haitarilla ja tästä sukupuusta muualtakin löytyvä Hannu Mikkola saksofonilla.

Copyright
Jukka Junttila